

ЋИРИЛИЦА НА ДИСКЕТАМА

Завод за међународну сарадњу је отпочео рад на пројекту који се односи на пласман наше азбуке у свету, путем најмодернијих електронских средстава - рачунарских публикација у хипертексту. Ова "Ћирилица на дискетама" је намењена првенствено Србима у иностранству, али и свима другим, заинтересованим за учење нашег језика и писма и упознавање нашег идентитета и културе, што ће такође - ненаметљиво бити пласирано у овом својеврсном уџбенику.

Пројекат је покренуо Републички завод за међународну научну, просветну, културну и техничку сарадњу. Имајући у виду позитивне утиске и реакције широке публике о до сада урађеним рачунарским публикацијама из серије "Културно благо на дискетама" (Студеница, Сопоћани, Котор и Дурмитор), где се нарочито истиче едукативност ових публикација, Завод је проценио да би овај начин израде "буквара" био врло погодан за презентирање ћирилице Србима у свету, како деци тако и одраслима.

То што ће се овај буквар гледати на екрану персоналног рачунара, даје посебну привлачност и могућности које класична књига нема: илустрације (слике, цртежи, графика) и кратки текстови, тестови за проверу наученог, анимација слова, "прелиставање" буквара по жељи "читаоца" преко "објеката" на слици, "одредница" у тексту, итд.

Треба узети у обзир да је у свету, па и код нас, персонални рачунар већ увелико одомаћен и користи се како у професионалне сврхе, тако и за едукацију и игру. Управо та широка распрострањеност и привлачност персоналних рачунара и за лаике нуди могућност да се лакше дође до циља, да се кроз игру, на атрактиван начин "пренесе" циљано оно што желимо - у овом случају - да се понуди учење ћирилице, на лак и атрактиван начин.

Завод је на овом пројекту окупио познаваоце материје - ћирилице и буквара с једне стране, а сам у сарадњи са стручњацима за хипертекст реализује рачунарску публикацију. Медијум на који ће се "преносити" публикација је стандардна дискета од 3.5 инча, са које ће се "буквар" учитавати на стандардни ПЦ рачунар. Дискета је погодна и атрактивна као медијум зато што је "цепног" формата, лака (17.5 грама) па је једноставна за ношење и експедицију у обичној коверти, а, с друге стране, изгледа просто немогућно да носи на себи тако богат и обиман садржај. На колор монитору, буквар ће бити у боји.

Засада буквар је у фази припреме материјала: садржаја и слика. Након елементарних објашњења - о Србима, Србији и ћирилици, њеном

настанку и коришћењу, презентираће се ћирилична слова - онако како се стандардно пишу - штампана, писана, велика, мала - посебно и у кратким текстовима, са одговарајућим илустрацијама и анимацијом. Један део буквара предвиђен је за активно суделовање читаоца, који ће тестирати своје знање кроз кратке питалице, допуњалке и слично. Пошто је буквар намењен и Србима у иностранству, одређени део текста биће преведен на енглески.

На конференцији за штампу на којој је представљен овај пројекат, представници Завода и ауторски тим су дали ближа објашњења о пројекту. Професор Стјепан Филеки је указао да се наш стандардни буквар брзо усваја, али ће ово за све потенцијалне ученике бити још атрактивније учење, јер ће сами моћи да исписују слова по екрану. Указао је да ће у овом компјутерском буквару значајну улогу имати сама магија компјутера.

- У Србији је, иначе, у току акција у којој учествују све релевантне културне установе, радећи на стандардизацији ћирилице, први пут у историји Срба. Ускоро ће из штампе изаћи и књига о стандардизованој ћирилици проф. др Митра Пешикана - рекао је проф. Стјепан Филеки. Професор Вук Милатовић, аутор буквара за основну школу, рекао је да ће компјутерски буквар имати широку примену и истакао:

- Овај буквар ће моћи да прате пре свега наша деца, овде у Југославији, ученици првог разреда. Нашим учитељима је неопходан један компјутерски буквар како би био помоћно средство стандардном буквару. Он неће заменити наш буквар, али ће мотивисати и ученике да читају. Овај компјутерски буквар биће изазов и за наше људе у иностранству. Покушаћемо да тај буквар буде занимљив, провокативан, изазован. Наша ћирилица је занемарена дуго времена. А то је изузетно лепо писмо и лепо је што јој се поново враћамо.

"ЋИРИЛИЦА НА ДИСКЕТАМА" је публикација која ће бити намењена тржишту да би што већи број људи могао да је набави - путем поруџбине, или у малопродаји у књижарама или компјутерским радњама.

Позивамо све институције, предузећа, банке и друге који желе да буду спонзори ове публикације да се јаве, како би њихови називи и ознаке, били уграђени у тзв. спонзорске странице буквара и на тај начин обишле свет. Средства од спонзора биће употребљена за реализацију овог пројекта и друге публикације које је иницирао Завод. Такође, позивамо наше грађане да овај буквар набаве у Заводу и пошаљу поштом својим рођацима и пријатељима у иностранству.

Позивамо и све заинтересоване за велепродају и малопродају компјутеризованог ћириличног буквара да се јаве Заводу ради уговарња тиража.